

Milé čtenářky, milí čtenáři!

Pro lipského fotografa **Petera Hirtha** bylo Skotsko vytouženým cílem už od doby, kdy pracoval na své diplomové práci – práce pojednávala o skotských zámcích. Vrací se tam dosud.

Také autorka textu, **Dr. Madeleine Reincke**, si Skotsko zamilovala už v době svých studií. V rámci redakce Baedeker zpracovává už celá léta svazek Skotsko a pravidelně tam zajíždí a sbírá další informace přímo na místě.

Do Skotska se jezdí kvůli nádherné přírodě, ale také kvůli samotě. Když si vzpomenu na Skotsko, vidím před sebou rozlehlá, takřka nedotčená údolí na Skotské vysočině, sním o tajuplných jezerech a idylických říčních údolích, představují si liduprázdné pláže a impozantní pobřežní útesy, které se halí do neuvěřitelně krásného náladového světla. Theodor Fontane došel na své cestě po Skotsku v roce 1858 k názoru: „Byla to jedna z nejkrásnějších cest v mém životě... Nikdy dříve jsem neprocházel opuštěnější krajinou!“

Krásné město kontra město trendů

Skotsko je bezpochyby opravdovým přírodním rájem, ale při rozhovorech s autorkou tohoto svazku, Madeleinou Reincke, a konečně i při závěrečné korektuře průvodce se ve mně probudila zvědavost na obě velká skotská města, Edinburgh a Glasgow. Edinburgh je bezesporu krásné město, velmi vychvalované jako světové kulturní dědictví a jako nesporná jednička mezi skotskými městy. Glasgow ho ovšem dohání, a to mílovými kroky. Svou image poněkud tristního průmyslového centra už největší město ve Skotsku dávno odložilo a představuje se dnes jako extravagantní, moderní a dynamické město, které už ušlo pěkný kus na cestě k vyhledávané světové metropoli.

Slavte společně

V Glasgowě je nejživěji v červnu, kdy se tam pořádá mezinárodní jazzový festival, během něhož se po celých pět dní v koncertních sáňích, na náměstích a na ulicích swinguje. Hned několik velkých festivalů má pravidelně na programu Edinburgh, přičemž nejvýpravnější z nich je Military Tattoo, na kterém vystupuje na 1000 dudáků, bubeníků a zpěváků. Ovšem také na jiných místech ve Skotsku se naplno slaví. Neatraktivnější kulturní události vám představujeme v rubrice Nejlepší z ... na stranách 64 – 65. Pokud hledáte nějaké mimořádně hezké ubytování během cesty po Skotsku, doporučuji stránky 20/21, na kterých jsme pro vás připravili výběr nejhezčích zámků, venkovských sídel, stylových hotelů a penzionů typu B & B.

48

Lochcarron of Scotland má na výběr kilty a spoustu tartanů

Imprese

- 8 Různé tváře Skotska: liduprázdné Orkneje, pohádkový Abbotsford, halasná olympiáda Highland Games, rozjásaný nebo honosný Edinburgh a divoce romantická Skotská vysočina

Jih

- 22 **Přívětivé zelené pohraničí**
Jižně od Edinburghu se Skotsko představuje ze své přívětivé stránky – kdo rychle spěchá do hlavního města, připraví se o mnoho zážitků.
- 32 **Bouřlivé počasí**
Vít, voda a síla vln se postarají o trvale udržitelný energetický mix.
- 34 **Mapa**
- 35 **Informace a doporučení**

Edinburgh a okolí

- 38 **Město pod hradem**
Říká se, že Edinburgh je hrad, který si vydrží město pod sebou. Je součástí světového kulturního dědictví, baštou festivalů a vlastní nejlepších kuchařů a výrobců kiltů.
- 48 **Kilt je kult**
Kostkovaná sukně sluší skotským mužům lépe než smoking.
- 52 **Plánek centra a mapa**
- 53 **Informace a doporučení**

56

Zdymadlo u Falkirku střeží dvě obří hlavy tažných koní z oceli, zvané "Kelpies"

38

Prohlídka města jinak: dobrá nálada na edinburghské třídě Royal Mile

Glasgow a okolí

- 56 **Město trendů se srdcem na dlani**
Největší skotské město definitivně odložilo image průmyslového molocha. Glasgow se dnes prezentuje jako ráj nákupů a pole působnosti kreativních mozků.
- 66 **Plánek centra a mapa**
- 67 **Informace a doporučení**

NAŠI
FAVORITÉ

NEJLEPŠÍ Z ...

- 20 **Good night!**
Stylové, útulné, šarmantní – překrásné možnosti ubytování pro příjemné dny dovolené
- 64 **Slavte s námi!**
Někde se určitě něco teď slaví, ať už whisky, Vikingové nebo Military Tattoo.
- 110 **Kousek Skotska**
Oblíbený svetr, živá voda nebo rustikální doplňky – všechno ve vysoké kvalitě

88

Daleký horizont: maják na mysu Neist Point na ostrově Skye

Orkneje a Shetlandy

102 Na okraji Evropy

Dávno předtím, než se v Egyptě začaly budovat první pyramidy, kvetla už na Orknejích vyspělá kultura. Shetlandy jsou synonymem pro poníky, svetry, polární záři a fiddle music.

112 Mapa

113 Informace a doporučení

Praktické informace

116 Může se vám hodit – data a fakta

121 Rejstřík, tiráž

Highlands

70 Skotská symfonie

Příroda na severu Skotska nabízí ty nejkrásnější momentky: drsná hornatina, poklidná jezera a divoká rašeliniště.

80 Sluneční světlo stažené do lahví

Slovu whisky rozumí lidé po celém světě.

84 Mapa

85 Informace a doporučení

Západní pobřeží a ostrovy

88 Předsunuté pozice v Atlantiku

Divoké, nezkracené a liduprázdné: bouřlivé Hebridy jsou cílem pěších turistů i milovníků whisky a také vlastní tvůdci z ostrova Harris.

96 Čerstvé, regionální a domácí

Dokonce i v odlehle Skotské vysočině a na ostrovech najdete kulinářské speciality prvotřídní kvality.

98 Mapa

99 Informace a doporučení

Aktivity

Relax

Zážitky

Poznávání

37 Vzhůru na kolo!

Všechny čtyři pohraniční kláštery na jedné okružní trase

55 Míčky a hole

Odpal v kolébce golfu

69 Vítejte na palubě!

Plavit se v hausbótu klidně a bez hektičnosti po kanálech

87 Hory volají

Na hory za skotskou národní květinou

101 S větrem o závod

Nádherné plavby po ostrovech

115 Kosatky a ...

... mořští ptáci a shetlandští poníci: příroda všude kolem nás.

Měřítko 1:3.400.000

0 60 km

North Atlantic Ocean

Orkneje a Shetlandy 102 – 115

Shetland Islands (U.K.)

Orkney Islands

Highlands 70 – 87

Západní pobřeží a ostrovy 88 – 101

North Sea

UNITED KINGDOM

GREAT BRITAIN

Glasgow a okolí 56 – 69

Edinburgh a okolí 38 – 55

Jih 22 – 37

ÉIRE

IRELAND

BAILE ÁTHA CLIAH DUBLIN

BAILE ÁTHA CLIAH DUBLIN

St. Kilda

Outer Hebrides

Inner Hebrides

North Isles

South Isles

Isle of Man (Brit. Crown Dep.)

Liverpool

Highlands

Grampian Mountains

Scottish Highlands

Yorkshire Dales

Manchester

Highlands

Grampian Mountains

Scottish Highlands

Yorkshire Dales

Manchester

Highlands

Grampian Mountains

Scottish Highlands

Yorkshire Dales

Manchester

Highlands

Grampian Mountains

Scottish Highlands

Yorkshire Dales

Manchester

Highlands

Grampian Mountains

Scottish Highlands

Yorkshire Dales

Manchester

Highlands

Grampian Mountains

Scottish Highlands

Yorkshire Dales

Manchester

Highlands

Grampian Mountains

Scottish Highlands

Yorkshire Dales

Manchester

Highlands

Grampian Mountains

Scottish Highlands

Yorkshire Dales

Manchester

Highlands

Grampian Mountains

Scottish Highlands

Yorkshire Dales

Manchester

Highlands

Grampian Mountains

Scottish Highlands

Yorkshire Dales

Manchester

Highlands

Grampian Mountains

Scottish Highlands

Yorkshire Dales

Manchester

Highlands

Grampian Mountains

Scottish Highlands

Yorkshire Dales

Manchester

Highlands

Grampian Mountains

Scottish Highlands

Yorkshire Dales

Manchester

Highlands

Grampian Mountains

Scottish Highlands

Yorkshire Dales

Manchester

Highlands

Grampian Mountains

Scottish Highlands

Yorkshire Dales

Manchester

Highlands

Grampian Mountains

Scottish Highlands

Yorkshire Dales

Manchester

Top místa

Na této stránce jsme pro vás připravili přehled nejvýznamnějších skotských pamětihodností a zážitků, které byste si v žádném případě neměli nechat ujít. Na stránkách s informacemi jsou tato místa označena jako **TOP MÍSTO**.

KULTURA

- 1 Abbotsford House:** Svě sídlo na řece Tweed označoval sir Walter Scott jako „romanci z malty a kamene“. **Strana 35**
- 2 Glasgows Kelvingrove Art Gallery & Museum:** Ve viktoriánském pískovcovém paláci visí umění světové třídy – vstup volný! **Strana 67**
- 3 Glasgow School of Art:** Budova vysoké umělecké školy je vlajkovou lodí glasgowské secese a je neoddělitelně spjata se jménem výjimečného architekta Mackintoshe. **Strana 68**

2

- 4 Stirling Castle:** Ozdobou renesančního paláce krále Jakuba V. na zámku Stirling jsou gobelíny se scénami z mýtu o jednorožci. **Strana 69**
- 5 The Heart of Neolithic Orkney:** Monumentální komorové hroby, kamenné kruhy a neolitická sídliště na orknejském ostrově Mainland jsou svědky tajuplné, dávno zapomenuté minulosti. **Strana 114**

PŘÍRODA

- 6 Loch Lomond & Trossachs National Park:** Nejkrásnější skotské jezero a soutěsky v pohoří Trossachs mohou návštěvníci obdivovat v těsné blízkosti Glasgowa. **Strana 69**

4

- 7 Cairngorm National Park:** Pro největší národní park ve Velké Británii jsou typické mohutné hory a levandulově zbarvená pustina. **Strana 86**

- 8 Cuillin Hills na Isle of Skye:** Milovníci horské turistiky nemohou ve svém programu vynechat divoké pohoří Cuillins. **Strana 100**

11

5

ZÁŽITKY

- 9 Royal Mile v Edinburhu:** Edinburská hlavní třída vede od zámku ke královskému paláci Holyroodhouse. Na své si tu přijde každý, kdo s oblibou chodí po městě, rád si prohlíží a nakupuje. **Strana 53**
- 10 North Coast 500:** Senzační silniční trasa s 500 mílemi zatáček divukrásnou přírodou, s hrady a zámky, vysokými průsmyky a liduprázdnými plážemi. **Strana 86**
- 11 Malt Whisky Trail:** V kraji Speyside se nachází víc než polovina skotských palíren, ve kterých můžete přičichnout k tajemství skotské whisky a ochutnávat ji. **Strana 86**

Přírodní ráj

Na čas vypnout. Prostě se jednou zhluboka nadechnout. Před skotským pobřežím na vás čekají stovky ostrovů s nedotčenou přírodou, dramaticky proměnlivou krajinou a intenzivním osvětlením.

Na úchvatných strmých útesech na mysu John's Head na ostrově Hoy hnízdí chaluhy, buřňáci lední a alky malé, vydry se svým potomstvem se baví na rodinném výletě a kosatky loví v rozbouřeném severním Atlantiku arktické tuleně kuželozubé – Orkneje jsou opravdu božským zážitkem.

Po stopách literatury

Úspěch jeho románů umožnil siru Walteru Scottovi, aby si na Tweedu nechal vystavět svůj vysněný domov: Abbotsford House (foto). Ve svých viktoriánských bestsellerech Scott vybájl romantický obraz Skotska coby vytoužené domoviny obývané hrdými, nezávislými a noblesními samorosty – stvořil názornou historii, nabitou událostmi, bohatou a odvážnou. S tímto bájným obrazem Skotska pracují také dnešní trháky, které se vydávají na pouť časem jako hollywoodské epeje, opery nebo televizní seriály.

Hlásí se k tradici

Těžkotonážní svalnatí muži ve skotských sukních, kteří házejí kameny, kladivem a neforemnými kládami z borovic, jezdecké kousky, dudácké kapely, přetahování lanem a tanec – proslulé skotské hry Highland Games se pořádají od května do září na více než 100 místech Skotska. Ženy nejsou z olympiády na Skotské vysočině v žádném případě vyloučeny, nýbrž se aktivně zúčastňují nejen taneční soutěže ve stepu Highland Fling.

Bašta festivalů

Edinburgh vibruje životem. Zvláště v srpnu, kdy se koná Fringe a International Festival a skotské hlavní město praská ve švech, nebo když dudy a bubny z celého světa svolávají diváky na přehlídku Royal Military Tattoo na iluminovaném prostranství před zámkem. Po zbytek roku nabízí „Edinburra“ neméně významné události a pestrobarevné slavnosti, folkovou hudbu, fiddle music, taneční vystoupení, divadlo a přednášení příběhů. A na Silvestra se celé město promění v jednu velkou párty s obřím ohňostrojem.

To nejhezčí ze Skotska

Nákupní třídy s módou a michelinské hvězdičky, nejlepší výrobci kiltů a královský hrad s kulisou, která jako by měla přetrvat věčnost – v Edinburghu jde o rovnováhu mezi vzestupem a náklady spojenými s agendou světového dědictví. Pulzující noční život a chutné jídlo na každém rohu dokládají, že je tu vše v pohybu. Nejen gurmánské restaurace jako The Dome s kupolí a křišťálovými lustry, ale také mnoho nových gastro pubů překvapuje jídelním lístkem, lahodnou skotskou a plným pivem Craft Beer.

Vrcholné pocity

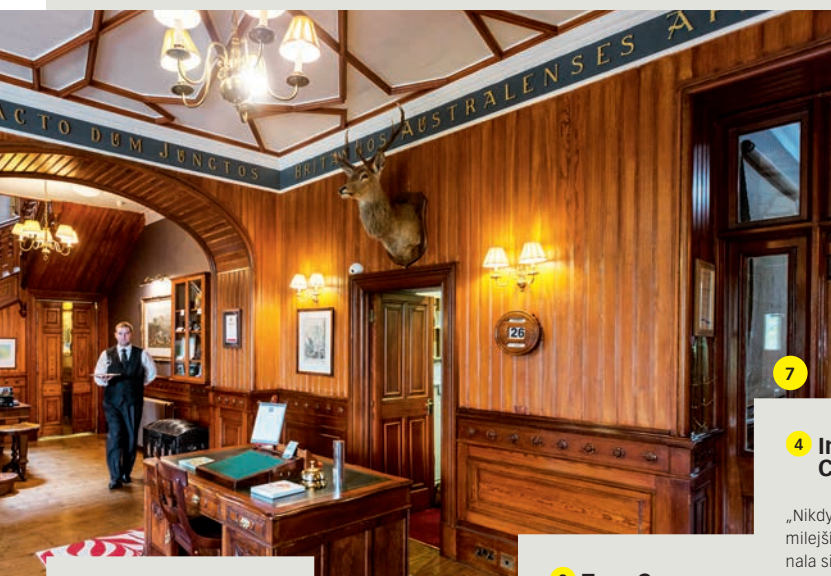
Skotové milují sport. Pěší túry a horolezecké výpravy, jízda na koni a na kole, jachting a surfing, nebo nekonečné bloumání po pláži – každý dělá to, co má nejraději. Jako kolébka golfu se může Skotsko pochlubit celou řadou velkolepě upravených golfových hřišť. Divoká krajina Skotské vysočiny, ošlehávaná větrem a obtěžkaná mračny, může být výzvou nanejvýš pro nezdolné milovníky přírody, ale když vysvitne slunce, rázem má celá rodina před sebou dovolenou bez stresů, při které se zaručeně nikdo nebude nudit.

Zcela mimořádné ubytování

Good night!

Přepychové zámky, nové stylové hotely, idylická venkovská sídla nebo šarmantní penziony typu B & B – Skotsko nabízí překrásné možnosti ubytování pro příjemné dny dovolené. Proslulá skotská pohostinnost, která je pro zemi za řekou Tweed tak charakteristická, je určena všem návštěvníkům bez výjimky.

1 One Devonshire Gardens

Jeden z nejhezčích stylových hotelů ve Skotsku tvoří pět viktoriánských městských domů v módní glasgowské čtvrti West End. Jedná se o zdařilou symbiózu stylu a klasiky, moderního designu a současného umění. V gurmánské restauraci s prostým jménem Bistro se vaří z nejlepších ingrediencí v regionu.

€€€€ / €€€ One Devonshire Gardens Hotel du Vin & Bistro, Glasgow G12 0UX, tel. 0141 378 03 85, www.hotelduvin.com

2 Edenwater House

Toto šlechtické sídlo ležící mimo hlavní trasu v oblasti Borders je dosud tajný tip. Jeff a Jackie mají pro hosty tři okouzující pokoje, malou knihovnu a velkou halu s krbem. Ve vinném sklepě se skladují lahve ušlechtilého moku, které hosté mohou o víkendů na přání ochutnávat k večeři při svíčkách.

€€ Edenwater House, Ednam, Kelso TD5 7QL tel. 01573 22 40 70, www.edenwaterhouse.co.uk

3 Two Cambridge Street

Styl, šarm a humor připsal Cloustonovým i týdeník Sunday Times. Erlend a Héléne přijímají hosty přímo vedle koncertní síně Usher Hall. Viktoriánský penzion B & B je zařízen starožitnostmi a řadou vtipných kuriozit. Osobní atmosféra, zajímavé rozhovory a opravdová pohostinnost – hosté se tu cítí jako doma.

€€ / €2 Cambridge Street, 2 Cambridge Street, Edinburgh EH1 2DY, tel. 0131 478 00 05, www.edinburghhaccommodation.org.uk

7

4 Inverlochry Castle

„Nikdy jsem neviděla roztomilejší místo,“ poznamenala si v roce 1873 zde na úpatí hory Ben Nevis královna Viktorie. Nikde se křišťálové lustry netřpytí tak noblesně jako v tomto exkluzivním příbytku. 17 stylových pokojů, formálně vytříbená obsluha a nádherný park. Francouzsky ovlivněná kuchyně zaujímá přední místo v oblasti u Kaledonského kanálu. Kdo si rezervuje levnější Factor's Cottage, může rovněž stolovat na zámku.

€€€€ Inverlochry Castle a € Factor's Cottage, Torlundy, Fort William PH33 6SN, tel. 01397 70 21 77, www.inverlochrycastlehotel.com, www.factorsinn.com

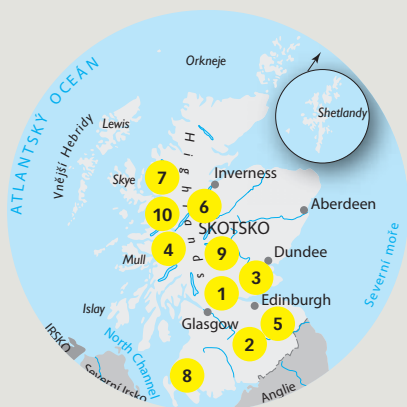

5

5 Glasshouse Hotel

Za 160 let starým průčelím kostela Lady Glenorchy Church se zdařile propojuje historie a moderna. Všechny pokoje tohoto stylového hotelu mají okna od podlahy až ke stropu a umožňují senzační výhled na centrum nebo na vrch Calton Hill. Apartmá nesou jména slavných single malts whisky. Snídaně a večere se servíruje v observatoři. Afternoon Tea se podává na jediné přístupné střešní zahradě v Edinburghu.

€€€ Glasshouse Hotel, 2 Greenside Place, Edinburgh EH1 3AA, tel. 0131 525 82 00, www.theglasshousehotel.co.uk

6 Smiddy House

Svatojakubské mušle, zvěřinová terina, dušený jehněčí hřbet a božský crème brûlée – hostinec s příjemnou rodinnou atmosférou a se čtyřmi úhlednými pokoji u Kaledonského kanálu se hodí ke gurmánské zastávce se skotskými regionálními produkty, křupa-vými croissanty a čerstvě upečeným chlebem.

€€ Smiddy House & Russel's Restaurant, Spean Bridge PH34 4EU, tel. 01397 71 23 35, www.smiddyhouse.com

7 The Torridon

Ve stínu mohutných dubů se před viktoriánským hotelovým zámečkem na břehu jezera pasou huňaté ovce. Klid je tu přímo božský. Hosté nocují v 18 světlých stylových pokojích. Vyznamenaná kuchyně Davida Barnetta, nesoucí se v duchu hnutí slow food, připravuje hostům lahůdky z vlastní farmy, ať už jsou to čerstvé ryby, hovězí ple-mene Highland Cattle nebo vepřové Tamworth. O něco levnější lze přenocovat v dependanci Torridon Inn.

€€€€/€€ The Torridon, By Achnasheen IV22 2EY, tel. 01445 79 12 42, www.thetorridon.com

8 Airds Hotel

Tento soukromý hotel si hosté oblíbili kvůli neuvěřitelně krásnému výhledu na jezero Loch Linnhe a 11 pokojům zařízeným v rustikálním stylu. Gastronomie není poplatná duchu doby, ale prosazuje vlastní trendy s krevetami, kraby a slávkami z ostrova Mull, jemným jehněčím ze Skotské vysočiny a skvělými dezerty. Srdečné pozornosti obsluhy nic a nikdo neujde. Zajímavá informace pro samozásobitele: The Old Smithy a Bramble Cottage je výhodnější si pronajmout na celý týden.

€€€€/€€ Airds Hotel, Port Appin, Argyll PA38 4DF, tel. 01631 73 02 36, www.airds-hotel.com

9 Old Mill Inn

Klapání starého vodního mlýnu uslyší hosté v centru městečka Pitlochry, které přitahuje hezkými puby, malými obchody a divadelním festivalem. V hostinci s rodinným vedením Scottish Inn of the Year 2016 tráví hosté dovolenou ve 12 velkých pokojích. Snídaně a večeře jsou opravdu dobré, steaky pro gril na dřevo dodává řezník z Perthshiru.

€€ Old Mill Inn, Mill Lane, Pitlochry PH16 5BH, tel. 01796 47 40 20, www.theoldmillpitlochry.co.uk

10 Glencoe House

Rogerovi Niemyerovi se podařilo kultivovaně propojit ležérnost a nevšední prostředí. Šlechtické sídlo z roku 1896 je vkusný kle-not se senzačním výhledem na jezero. K ozdobám hotelu patří sedm velkorysých apartmá, zařízených klasicky elegantně, ale s nejmodernějším komfortem. K večeři se servíruje menu o 5 chodech při světle svíček v soukromém obývacím pokoji. Zde se také prostrá ke zdravé snídani. V roce 2017 přibýlo k hotelu dalších šest nádherných apartmá v sousedním domě.

€€€€ Hotel Glencoe House, Glencoe PH49 4HT, tel. 01855 81 11 79, www.glencoe-house.com

